

Monumentnummer*: 515553

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 04 september 2000
Kadaster deel/nr 82868/172

Woonplaats* Tolkamer
Gemeente* Zevenaar
Provincie* Gelderland

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Hoofdstraat	28			6916 AR	Tolkamer		
Hoofdstraat	30			6916 AR	Tolkamer		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Lobith en Spijk	B			5195
Lobith en Spijk	B			5232

*Omschrijving***

Inleiding

DUBBEL HERENHUIS gebouwd in 1886 naar ontwerp van de architect G.H. PUBLIEKHUYSEN als EXPEDITEURS/KOOPMANSWONINGEN met EXPEDITIEKANTOOR in opdracht van de expediteur W.F. d'HARVANT. De voorgevels zijn uitgevoerd in de stijl van het Eclecticisme waarbij sprake is van een relatief eenvoudige Neo-Classicistische gevelgeleding en Neo-Renaissance elementen. Het rechter pand is enige tijd woning geweest van burgemeester H.H. Christjani, burgemeester van Herwen en Aerdt van 1870 tot 1900. De direct aan de dijk die de Hoofdstraat vormt gelegen kolossale bouwmassa heeft aan weerszijden een smal steegje. Ter plaatse van het linker steegje is een poortje gebouwd dat oorspronkelijk toegang verleende tot een in de linker voorkamer van de woning gevestigde kantoorruimte. Het poortje met de achterliggende ruimte behoort nu tot het pand Hoofdstraat 34.

Omschrijving

Het bouwblok is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond die evenwijdig aan de dijk gelegen is. De panden bezitten twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak deels gedekt met bitumineuze shingels die de oorspronkelijke leienbedekking vervangen en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

deels gedekt met gesmoorde Muldenpannen. De zijgevels en de achtergevel zijn voorzien van een bepleistering. De woonhuizen bezitten een traditionele indeling met een middengang. De tien traveeën tellende VOORGEVEL is symmetrisch ingedeeld en is samengesteld uit de twee nagenoeg identieke voorgevels van de beide woonhuizen. Op de hoeken bevinden zich gepleisterde wit geschilderde pilasters die omgezet zijn naar de zijgevels. Op de gemeenschappelijke grens van de woningen bevindt zich een pilaster die de perceelsgrens markeert.

De pilasters zijn op de begane grond, evenals de omlijsting van de deuren, voorzien van een blokkengeleding. Op de verdieping zijn de pilasters voorzien van dieper liggende vlakken met een geprofileerde omlijsting. De woningen zijn ieder vijf traveeën breed. In de middentravee van ieder pand bevindt zich de entreepartij die voorzien is van een terugliggende dubbele deur die via twee hardstenen traptreden te bereiken is. De middentravee wordt op de verdieping aan weerszijden geaccentueerd door pilasters en wordt in de kap verder geaccentueerd door een zinken dakkapel met licht getoogd hoofdstel en een pironnetje. De hardstenen plint is grijs geschilderd. Ter hoogte van de onderdorpels van de ramen van zowel de begane grond als de verdieping bevinden zich gepleisterde geprofileerde waterlijsten. Ter hoogte van de wisseldorpels van de schuiframen bevinden zich gepleisterde banden. De vensters worden afgesloten door segmentboogjes met gepleisterde geboorte- en sluitstenen met fronton. De vensters waren oorspronkelijk allen voorzien van T-schuiframen. Bij nr.28 zijn de middenstijlen van ramen van de begane grond verwijderd. Bij nr.30 zijn op de verdieping stolpramen aangebracht. Nr.30 heeft tevens een verwijderbare voorzetbeglazing met een roedenverdeling op de begane grond. Bij dit pand zijn bij alle ramen nog de houten rolluiken met gelobde koven aanwezig. Tussen de begane grond en de verdieping bevindt zich een architraaflijst, een fries en een geprofileerde kroonlijst. De gevel wordt afgesloten door een hoofdstel met architraaf, bewerkt fries met rijk geornamenteerde consoles, een eierlijst en sterk geprofileerde houten bakgoot. Het linker steegje is dichtgezet met een poortje met houten deur met dezelfde detaillering en bekroning als de vensters van de woningen. De ZIJGEVELS zijn blind uitgevoerd. De in de loop der tijd op onderdelen gewijzigde ACHTERGEVEL heeft op de hoeken vlakke pilasters. De gevel bezit in het souterrain diverse ramen en deuren. Mogelijk bezaten beide panden oorspronkelijk ter hoogte van de begane grond een serre. Nr.30 heeft ter plaatse van de linker travee een moderne erker met bovengelegen balkon. Ter hoogte van de begane grond bevindt zich rechts van de erker over de volle breedte van de gevel een niet oorspronkelijk balkon. Het sobere gedeeltelijk gemoderniseerde INTERIEUR van nr.30 bezit nog de oorspronkelijke indeling en heeft onder meer nog een oorspronkelijk trappenhuis met gesneden trappaal en ijzeren balusters, paneeldeuren, twee marmeren schoorsteenmantels en een geornamenteerd stucplafond.

Waardering

DUBBEL HERENHUIS gebouwd in 1886 naar ontwerp van de architect G.H. PUBLIEKHUYSEN als EXPEDITEURS/KOOPMANSWONINGEN met EXPEDITIEKANTOOR in opdracht van de expediteur W.F. d'HARVANT.

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een statig rijk gedetailleerd dubbel herenhuis in de stijl van het Eclecticisme met een voor de bouwtijd kenmerkende vermenging van een relatief eenvoudige Neo-Classicisme gevelgeleding en Neo-Renaissance elementen. De woonhuizen vallen op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp die onder meer tot uitdrukking komen in de gave verhoudingen, de fraaie detaillering en het materiaalgebruik. Karakteristiek voor het gebouw zijn de gepleisterde hoekpilasters, geornamenteerde consoles en de gepleisterde geboorte- en sluitstenen.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de historisch gegroeide dorpskern van Tolkamer waarbinnen de woningen als onderdeel van de historische bebouwing aan de Hoofdstraat een opvallend en beeldbepalend element vormen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van cultuurhistorische waarde als voormalige expediteurswoningen uit welke functie de woningen nauw verbonden zijn met de sociaal- en economisch-historische geschiedenis van het nabij de Duitse grens aan de Rijn gelegen dorp Tolkamer dat in de late negentiende eeuw en vroege twintigste eeuw door de opkomst van de baksteenfabricage, de bouw van een scheepswerf en de uitbreiding van de douanefuncties een bloeiperiode doormaakte.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Handel en kantoor

Woonhuis(K)

Functie

Expediteerkantoor

Woonhuis